

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1682
Tarih : 11.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Cizre’de 79 gün süren operasyonların ardından herhangi bir istişare süreci geliştirilmeden ortaya konan kentsel dönüşüm projelerinde açığa çıkabilecek sorunları araştırmak; ağır hasarlı binaların yıkılması ile ilgili Cizre halkının mağduriyetinin giderilmesi, yapılacak kentsel dönüşüm planının halkın taleplerine göre şekillendirilebilmesi, dönüşüm geçirecek alanda hem taşınmazı bulunan yurttaşların hem de yönetim yetkisi bulunan seçilmiş yerel yönetimler, ilgili meslek odaları, STK’lar ve bu plandan doğrudan etkilenecek olan tarafların da karar süreçlerine katılabilmesinin önünü açmak maksadıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Çağlar DEMİREL
HDP Grup Başkanvekili
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

79 gün süren sokağa çıkma yasağı boyunca zırhlı araçlarla ve kolluk kuvveti tarafından kuşatılan, top atışlarıyla bir çok binası zarar gören Şırnak'ın Cizre ilçesinde operasyonların bitmesinin ardından kentin yeniden inşa sürecine gelinmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği (GABB) ve TMMOB'un verilerine göre Cizre'de 10 binden fazla ev zarar görmüş ve bunların 3 bin civarı hiç kullanılamayacak duruma gelmiştir. Kentsel dönüşüm kapsamında yıkılıp yeniden yapılması planlanan ağır hasarlı binaların toplam maliyetinin 4 milyar lira civarında olduğu ifade edilmektedir.

Hükümet yetkililerinin yeniden inşa sürecinde yurttaşların talep ve beklentilerini dikkate alacaklarını çeşitli kereler beyan etmiş olmalarına karşın geçtiğimiz hafta yerel yönetimler, STK'lar ve meslek odalarına danışılmadan bir karar verilerek, Cizre Kaymakamlığı tarafından Cizre'nin 3 mahallesinde yaşayan 3 binden fazla yurttaş evlerini boşaltması için tebliğ kararları gönderilmiştir. Şırnak Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 04.04.2016 tarihli ve 476 sayılı yazısına dayandırılan Kaymakamlık tebligatında: "... ilçe genelinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Teknik Personellerince ağır hasarlı ve yıkılacak derecede tehlike arz eden yapıların tespiti yapılmış olup, yıkılacak derecede ağır hasarlı yapılar can güvenliğini tehdit ettiğinden ilgili kanunlar gereği yıkılacak, yıkılmış olan yapıların enkazı kaldırılacaktır" denmektedir.

Cizre Kaymakamlığı'nın aldığı kararda aynı zamanda evlerini boşaltması isteyen yurttaşların bu karara 3 gün içerisinde itiraz etmeleri gerektiği ve itiraz yapılmaması durumunda evlerinin yıkılacağı da belirtilmiştir. Bu süreçte karara itiraz etmek isteyen yurttaşlara hukuki yardım sunmak amacıyla Şırnak Barosu tarafından kurulan komisyona 3 gün boyunca binlerce başvuru yapılmış ve bu başvurular Kaymakamlığa iletilmiştir.

Sur ve Silopi'deki 'acele kamulaştırma' kararları sonrasında Cizre için çıkarılan bu tebligatlar, hükümetin bu bölgelere ilişkin demografik yapıda bazı değişimleri içeren yeni bir iskan politikası planladığı endişesini perçinlemiştir. Tebligatta bahsi geçen 'ilgili yasalar' ibaresinden kast edilen dahi açık değilken, Şırnak Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun'a atıfta bulunarak Cizre ilçesinde halk, seçilmiş yerel yönetimler veya diğer yerel aktörler ile herhangi hiçbir istişare yapmadan bir kentsel dönüşüm programını uygulamaya koymak niyetinde olduğu anlaşılmaktadır. Kentsel dönüşümün muhtevası, yıkılacak olan binaların nasıl bir projelendirmeye yeniden inşa edileceği ve bu projelerin zaman çizelgesi konusunda da tamamen bir muğlaklık olduğu

görünmektedir.

Verili yasaların riskli alan ilan edilen bölgelerde mal sahiplerinin kendi mülklerine ilişkin tasarrufta bulunmalarını engellemesi söz konusu iken Cizre’de yeniden inşa sürecinin halkın yıllarca kendi emeğiyle inşa ettiği yaşam alanlarına hukuki olarak da bir el koyma hamlesine dönüşmesi endişesi de artmaktadır. Cizre’de 79 gün süren çatışmalardan dolayı evlerini ve işyerlerini terketmek zorunda kalan birçok yurttaş evleri ağır hasar olmuş olsa dahi, yeni planlanan projeler konusunda bilgilendirilmeden evlerini terk etmek istememekte ve yeniden göçe maruz kalabilecekleri konusunda haklı çekinceler duymaktadırlar.

Bütün bu veriler değerlendirildiğinde, Cizre’de önemli sosyo-ekonomik dönüşümlere sebep olacak bu iskan politikalarının belirlenmesi sürecinde; açığa çıkabilecek sorunları araştırmak ve ağır hasarlı binaların yıkılması ile ilgili Cizre halkının mağduriyetinin giderilmesi, yapılacak kentsel dönüşüm planının halkın taleplerine göre şekillendirilebilmesi, dönüşüm geçirecek alanda hem taşınmazı bulunan yurttaşların hem de yönetim yetkisi bulunan seçilmiş yerel yönetimler, ilgili meslek odaları, STK’lar ve bu plandan doğrudan etkilenecek olan tarafların da karar süreçlerine katılabilmesinin önünü açmak maksadıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını talep etmekteyiz.